

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Icones sive imagines virorum literis illustrium

Reusner, Nikolaus

Argentorati, 1587

Praefatio

[urn:nbn:de:bsz:31-271751](#)

AD SERENISSIMVM
POTENTISSIMVM QVE PRIN-
CIP EM AC DOMIN VM. D. FRIDERI-
cum I, Regem Daniæ, Nortvegiae, Vahdaliae, &
Gothiaæ, Ducem Sleſvigi, Holſatiae, Starmariae,
& Dietmariaæ, Comitem Oldenburgi &
Delmenhorſte &c. Principem
Opt. & Max.

NICOLAI REVSNERI
Iurecos. Prefatio.

MAGNA EST UT SA-
pientiae, ita virtutis digni-
tas, magna que pulcritudo,
FRIDERICE, Rex Sere-
nissime & Potentissime: eaque profe-
cto tanta, ut si oculis formam eius, &
tanquam faciem cernere nobis liceret,
mirabiles sui amores in animis nostris
excitatura esset. Nam & propter hanc
solam non raro eos, quos nunquam vi-
dimus, vehementer & admiramur, &
colimus: adeoque tanta eius vis est, ut
ea etiam in hoste posita nescio quo mo-
do delectet, & quasi pleno ore laude-
tur. Quanquam vero oculorum sensus
)(ij

Sacra mona. 89. fuit a

P R A E F A T I O.

in homine acerrimus est: multò is tam
en est obscurior, & hebetior: quām
ut species & pulcritudo illa virtutis ac
sapientiæ rectè à quoquā cerni, ne-
dum planè perspici queat: eoque non
tam corporis, quām animi ipsius acies,
intendenda est maximè: quæ sola lu-
men eius, atque splendorem cernit at-
que suspicit: eosque admiratur inpri-
mis, ac colit, quos cæteris anteire vir-
tute & sapientiâ judicat. Enim verò re-
fert plurimum, si minùs perfectam un-
dique & absolutam, at leviter duntaxat
adumbratam formam, ceu effigiem sa-
pientiæ & virtutis, oculis quoquo mo-
do intuendam contemplandamque
proponere: bonorum & sapientium
virorum exemplis ac simulacris propo-
sitis: quā & ipsā animos virorum bo-
norū honesto quodam gaudio com-
pleri consentaneum est. Quam sanè ad
rem perficiendam, ut aliqua saltē eius
species oculis hominum exhibeat,
duo potissimū adminicula natura, vel
ars

P R A E F A T I O.

ars ipsa potius, concessisse videtur: scripturam nimirum, & picturam: quarum illa aures, hęc oculos hominum mirabiliter afficit: ut benē de Rep. meritos viros, quamvis mortuos, scripturæ beneficio, quasi nobiscum adhuc loquentes audire: & imagines eorum contemplando, picturæ ope, tanquam præsentes & vivos intueri & amplecti perpetuò nobis liceat. Quā utrāque re animos cumprimis excitari, & studio quodam incendi credibile est: non solū in audiendo legendoque , si quid pię recteque & sapienter ab his factum sit: verūm etiam in eorum, qui cum laude vixerunt, expressos vultūs intuendo : à quibus tacitè quodammodo ad similem virtutis & sapientiæ laudem eos incitari, & ad facinora præclara impelli, res ipsa testatur. Itaque apud omnes populos passim usu receptum fuisse videmus: ut eorum, quorum virtus perspecta foret in rebus honestis atque magnis, & qui benē de Repub. meriti,

) (iij

P R A E F A T I O .

authonore aliquo & imperio affecti es-
sent, non modò laudes & vitæ, sed sta-
tuæ quoque & imagines publicè exstan-
tent, & ad posteritatem conservaren-
tur: & hoc pacto eorū virtus & sapien-
tia, quasi in theatro & lumine publico,
omnibus civibus intuēda contemplan-
daque proponeretur: quorū exemplo
præclaro incitati alij, eam quoque ma-
gni facere ac colere in omni vitâ: & præ-
claram nominis sui memoriam, rebus
præclarè gestis, cum omni posteritate
adēquare stuperent. Neque verò neces-
se est, multa hoc loco ex veterū monu-
mentis eiuscmodi colligere: quæ in
hoc genere doctrinę jam olim publica-
ta, & in medio sunt proposita: satis no-
bis esse poterit Museum illud Iovianū,
tot & tantorum heroum, nō literis sol-
lum & doctrinâ, sed & bellicâ laude illu-
strium: neq; solū vivis verisque ima-
ginib; verū etiam elogij vtrâque
orationis formâ exquisitè conscriptis,
ita præclarè instructum atq; exornatū:

ut

P R A E F A T I O.

ut nihil in hoc genere exstet perfectius,
atque absolutius. Cum quo non imme-
ritò comparatur, & quod ad patriæ di-
gnitatem, ac religionis veritatem atti-
net, longè etiam maiorem meretur lau-
dem, opus illud Iconum Theodori Be-
zæ, ante paucos annos in lucem editū:
in quo & ipso, præter Elogia elegantis-
sima, conspiciuntur eiusdem generis
Icones & effigies virorum doctrinā si-
mul & pietate illustriū: Germaniæ pre-
fertim nostræ, & Galliæ & Angliæ: quo-
rum præcipuè ministerio partim bona-
rum literarum studia restituta, partim
vera religio in varijs orbis Christiani re-
gionibus, nostrâ patrumque memoriâ
fuit instaurata. Cæterū utrique huic
operi sanè elegantissimo, atque pul-
cerrimo, quàm proximè accedere vi-
detur, præsens istud opus Typicum:
proximis his annis à Bernardo Iobi-
no, cive & Typographo Argentinense,
magno studio, pari arte, nec mino-
re sumptu adornatum: undique con-

) (iiiij

P R A E F A T I O.

quisitis virorum literis ingenijque monumentis illustrium: præsertim Germaniæ nostræ, veris & ad vivum expressis imaginibus: in quo delineando in primis pictore usus fuit Thobiâ Stimmero, inter primos suæ ætatis summo, atque perfectissimo: sicut preclara eius simulacra & opera in medio relicta, abundè cōtestantur. Quod sanè opus, quò perfectius atque absolutius in publicum prodiret: spirantes hasce mortuorum hominum effigies, sed per se tamen adhuc mutas, per me quasi animari, & meâ potissimum voce loquaces eas reddi voluit: ut non modò eas intueri, sed & cum his nonnunquam consistere ac colloqui: & quoties luberet, in consultationem quodammodo venire liceret iis: quibus animum ab istâ quasi picturâ imaginibusq; sapien-
tię ac virtutis, ad rem veritatemque tra-
ducere collibitum est. Feci igitur, non
quod debui, sed quod potui, in mole
præsertim istâ occupationum infinita-
rum:

P R A E F A T I O.

rum: (neque enim deesse hominis, bene de Repub. literariâ sentientis ac me rentis, æquæ honestæ que postulationi omnino volui) ac primò quidem singulis Iconibus singula apposui disticha: his deinde opposui eorundem vittæ & operaæ descriptiones breves quidem, sed illustres: partim ex ipsorum monumentis, partim aliorum scriptis, Iovij præsertim & Bezae, breviter & summatim compositas: tum etiam aliorum clarorum virorum subjunxi Elogia elegantissimè de ijsdem scripta: tanquam symbola quædam communis operæ atque industriaæ: quibus opus hoc totum redderetur ornatius, atque locupletius. Iam verò quum opus hoc à se publicatum, in quo conficiendo sumptus fecisset librarius infinitos, non sine Titulo ac Tutelari quasi Deo, more maiorum, ritè ac solenniter à me commendari cuperet: circumspicienti mihi undique, quem præcipue huic operi patronum allegarem, Regia Maiestas Tua

) (v

P R A E F A T I O.

in mentem venit cumprimis: cui Mu-
ſeum hoc nostrum, tanquā augustum
Virtutis & doctrinæ templum, publicè
dedicarē & quasi consecrarē: non mo-
dò adductus summā illā & maximā au-
toritate eius & potentia: in quā ut bo-
narum literarum, ita veræ religionis,
secundum Deum, hoc præfertim affli-
cto rerum omnium statu, propemodū
omnis (ut Poëtæ verbis utar)

Spes inclinata recumbit:

Sed in primis magnificentia illà tuà
& clementia verè regià, & augustà: mul-
tit haec tenus documéti præclaris abun-
dè declaratà, non solùm erga religionis
Orthodoxæ, verùm etiam bonarum li-
terarum studia: quæ tantá animi heroi-
civi & cōtentione amplecti ea videtur:
ut veterum illorum Regum ac maiorū
suorum clarissimorum, & in his maxi-
mè CHRISTIANI. I. proavi, FRIDE-
RICI. I. avi, CHRISTIANI II. patris,
immortalem gloriam tot & tantarum
rerum in imperio præclarè gestarum,
non

P R A E F A T I O.

non modò assequatur facilè adhuc
maturâ ætate: verùm etiam singula-
ris pietatis famâ, & doctrinæ sapien-
tiæque laude, ac studio longè superet:
ut dubitare nefas sit, opus istud Regiæ
Maiestati Tuæ, si minùs suo nomine,
at tot doctrinâ & pietate præstantis-
simorum virorum commendatione,
eò gratius acceptiusque futurum.
Quæ si minùs fortassis, ut credibile
est, nos frustratur spes atque expe-
ctatio: equidem opera à nobis sedu-
lò dabitur ac diligenter: ut non hoc
opus tantum multis deinde partibus
exeat subinde auctum magis, ac collo-
cupletatum: sed ut eorundem quoque
vitæ maiori paulò póst existat opere,
quod πολυάνθρωποι inscribere placuit, in-
tegrè absoluteque descriptæ: tum ve-
rò etiam, patrocinio & operæ huius
benigno aliquo ac necessario subsidio
fortassis impetrato, utrâque formâ jam
pridé adornatū in publicum similiter

pro-

P R A E F A T I O.

prodeat opus alterum Heroicum, con-
tinens Icones & Elogia summorum &
maximorum Imperatorum, Regum,
Principum, aliorum præterea bellicâ
præsertim laude illustriū virorum: qui
rerum fortiter gestarum gloriâ insig-
nes, præclara ingentium facinorum
exempla imitanda, aut etiam vitanda,
postoris tradiderunt.

Accipe igitur, Rex Serenissime, & se-
reno, ut soles, animo accipe munus hoc
qualecunque literarium: pertenue il-
lud quidem & levidense, si ex personâ
nostrâ æstimetur: sed pulcerrimorum
exemplorum plenum: quod si minùs
fortassis tantâ dignitate & Maiestate
Regiâ dignum putabitur: ea tamen
omnium maximè digna à nobis meri-
tò judicatur: cuius ex numine plurimū
ei lucis & splendoris accedat. Argento-
rati Calendis Aprilis, anno Salutis
Christianæ CIC. IC. XIIIC.

AD

M 866 C. V. A.